

RIGSREVISIONEN



Notat til Statsrevisorerne om tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af de nationale test

Marts
2009

revision
revision

revision

Tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af de nationale test

18. marts 2009

RN A103/09

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede mig på deres møde den 18. februar 2009 om at udarbejde et notat om Undervisningsministeriets styring af projektførelsen vedrørende de nationale test til folkeskolen.

2. Jeg har besluttet at gennemføre en større undersøgelse af forløbet vedrørende de nationale test. Beslutningen har jeg truffet på baggrund af, at projektet stadig må vurderes som et højrisikoprojekt – særligt hvad angår tid, bevilling og kvaliteten af testene. Jeg finder derfor, at det er væsentligt, at Rigsrevisionen undersøger projektet for derved bl.a. at kunne vurdere, om Undervisningsministeriet varetager dets opgaver i forbindelse med projektet tilfredsstillende.

3. Jeg vil derfor benytte dette notat til at redegøre for, hvordan en sådan undersøgelse vil blive tilrettelagt samt tidsrammen herfor.

II. De nationale test

4. Folketinget vedtog ved en ændring af folkeskoleloven i 2006 (lov nr. 313 af 19. april 2006) at indføre i alt 10 nationale obligatoriske test. Ved indførelsen af nationale obligatoriske test udmøntedes en aftale herom mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti fra efteråret 2005.

Formålet med testene er at tilvejebringe et pædagogisk værktøj, der fremadrettet skal anvendes sammen med resultaterne af evalueringen i øvrigt og bruges i den videre planlægning af undervisningen, i vejledningen af den enkelte elev og i underretningen af forældrene.

Dette formål suppleres af bestemmelser om offentliggørelse af de samlede landsresultater af test i form af en national præstationsprofil og om, at kommunalbestyrelsen og skolelederen får oplyst den enkelte skoles testresultater set i forhold til det samlede landsresultat, herunder med korrektion for social baggrund, jf. lovændring fra 2006 (lov nr. 572 af 9. juni 2006).

Af nedenstående tabel fremgår de fag, som folkeskolens elever skal testes i, samt hvilke klassetrin der skal testes:

Obligatoriske test	Klassetrin
Dansk/læsning	2., 4., 6. og 8. klasse
Matematik	3. og 6. klasse
Engelsk	7. klasse
Fysik/kemi	8. klasse
Biologi	8. klasse
Geografi	8. klasse

De nationale obligatoriske test kan i korte træk beskrives således:

- De afprøver elevens kundskaber og færdigheder set i forhold til udvalgte trinmål inden for faget.
- De er it-baserede – dvs. at eleverne besvarer testene på en computer.
- De er selvscorende – dvs. at lærerne ikke selv skal rette testene, men får leveret resultaterne.
- De er adaptive – dvs. at testene tilpasser sig den enkelte elevs niveau undervejs i testforløbet.

Testene indgår som et element i en række initiativer for at styrke evalueringskulturen og det faglige niveau. Initiativerne indeholder bl.a. en evalueringsportal og vejledningsmateriale, elevplaner, kvalitetsrapporter og obligatoriske prøver.

5. De nationale test skulle have været iværksat for de første 3 tests vedkommende i skoleåret 2006/2007, hvorimod resten af testene skulle have været implementeret i skoleåret 2007/2008. De første 3 test blev da også iværksat efter planen i foråret 2007, men grundet mange problemer med kvaliteten af opgaverne blev lanceringen af samtlige 10 test udskudt 1 år. Siden er testene blevet rykket yderligere ud i tid, idet det er blevet besluttet at lancere testene i en pilotfase. Sammenlagt er tidspunktet for iværksættelsen af de 3 første test som obligatoriske test overskredet med 3 år, og for resten af testene er overskridelsen på 2 år.

6. Derudover påpeger Undervisningsministeriet i de seneste 2 aktstykker til Folketingets Finansudvalg, at der er risiko for yderligere forsinkelser – primært på grund af at den faglige kvalitet af testene ikke lever op til forventningerne. Indtil videre har projektet kunnet holde sig inden for budgettet på 110,8 mio. kr., men i det seneste aktstykke oplyser Undervisningsministeriet, at det kan være nødvendigt at tilkøbe forskellige ydelser, hvis en planlagt pilottest i 2009 peger på yderligere justeringer af testene. Dette gælder ifølge Undervisningsministeriets oplysninger til Rigsrevisionen kun, hvis justeringerne ligger uden for kravene i den ordinære kontrakt. Her nævnes kvaliteten af testopgaverne igen som det springende punkt.

III. Statsrevisorernes anmodning samt yderligere perspektiver

7. Statsrevisorerne har i deres notatønske beskrevet flere punkter vedrørende de nationale test, som de gerne ser belyst:

- Afholdte og forventede udgifter til udvikling og idriftsættelse af nationale test i folkeskolen, herunder en vurdering af, om projektet kan færdiggøres inden for den afsatte bevilgning.

- Undervisningsministeriets styring af projektet, herunder styring af projektets fremdrift, økonomi og risici.
- Realismen i projektet og i tidsplanen for projektet.
- Undervisningsministerens oplysninger til Folketinget i aktstykker mv. har givet et korrekt billede af projektets status. Det bedes fremgå af notatet, såfremt Rigsrevisionen skulle blive opmærksom på, at væsentlige oplysninger ikke er tilgået Folketinget.

8. En større undersøgelse af de nationale test vil på en relevant måde kunne inkludere de konkrete spørgsmål, som Statsrevisorerne ønsker belyst. Jeg vil derudover føje yderligere ét spørgsmål til undersøgelsen, der retter sig mod Folketingets overordnede beslutning om at iværksætte et projekt vedrørende nationale test. Undersøgelsesspørgsmålet drejer sig mere konkret om:

- hvorvidt det nuværende projekt opfylder de formål, som Folketinget har haft med de nationale test, jf. loven.

IV. Tilrettelæggelsen af Rigsrevisionens større undersøgelse af de nationale test

9. På baggrund af de undersøgelsesemner, der er skitseret ovenfor, vil selve undersøgelsen forventeligt bestå af 4 hoveddele:

For det første vil undersøgelsen belyse formålet med de nationale it-baserede test, som det er projektets hovedopgave at udvikle og sætte i drift, og om det nuværende projekt opfylder dette formål. For det andet vil styring af projektet blive belyst, og som et tredje element i undersøgelsen vil projektets økonomi blive gennemgået. Endelig vil det blive undersøgt, om den information vedrørende projektet om nationale test, der er tilgået Folketinget, har været korrekt.

10. Gennemgående for Rigsrevisionens undersøgelse af de 4 hovedpunkter er, at vægten vil blive lagt på at belyse og vurdere Undervisningsministeriets rolle i gennemførelsen af projektet vedrørende de nationale test.

11. Gennemgangen af de 4 hovedpunkter vil bl.a. resultere i en status på projektet. Herudover vil undersøgelsen også indeholde Rigsrevisionens vurdering af opfyldelsen af projektets mål vedrørende tid, økonomi og formålet med de nationale test. Rigsrevisionen vil i undersøgelsen eventuelt også søge belyst, hvilke konsekvenser forsinkelsen af de nationale test har haft for udviklingen af evalueringskulturen i folkeskolen.

V. Afslutning

12. Hvis Statsrevisorerne er indforstået hermed, vil jeg iværksætte undersøgelsen i overensstemmelse med det ovenfor skitserede. Med denne undersøgelse vil Rigsrevisionen efter min opfattelse kunne foretage en dækkende gennemgang af projektet vedrørende de nationale test. Undersøgelsen vil i givet fald søges gennemført, så en beretning kan afgives til Statsrevisorerne i slutningen af 2009.

13. Jeg skal for en god ordens skyld understrege, at der undervejs vil kunne ske ændringer i tilrettelæggelsen og afgrænsningen af undersøgelsen i forhold til det skitserede oplæg i dette notat. Skulle der ske væsentlige ændringer, vil jeg orientere Statsrevisorerne særskilt om dette.

Henrik Otbo